

onderdeel van GMP wordt als Nationale Praktijk-Richtlijn (NPR) uitgebracht. Overigens is op Nederlands initiatief het EU-project HarmoniQuA (Harmonising Quality Assurance in model based catchment and river basin management, <http://www.info.wau.nl/harmoniqua/>) van start gegaan. Het project borduurt onder meer verder op GMP en werkt aan een kennisdatabase waarin per domein en voor integratie de nodige cases zijn opgenomen.

Is een Handboek GMP niet voldoende?

Het blijft natuurlijk de vraag waarom het Handboek GMP (in gewijzigde vorm) tot NEN-norm wordt verheven. Het eerlijke antwoord is dat dat vooral voordelen oplevert voor opdrachtgevers. Een norm heeft status, waardoor de bereidheid de norm toe te passen of op te leggen verhoogd wordt. Maar dat mag niet ten koste gaan van de modelleers. Bij het opstellen van het Handboek GMP is dan ook als cruciaal uitgangspunt gesteld dat het een handboek 'voor en door modelleers' moest worden. En dat is ook gelukt. Gezien het feit dat de NEN-norm inhoudelijk zwaar leunt op het Handboek GMP, mag worden aangenomen dat modelleers er in ieder geval geen last van hebben, en bij goed gebruik zelfs voordeel van kunnen hebben.

De 'kleinere' kritiekpunten

Het huidige normontwerp zal naar aanleiding van het commentaar zorgvuldig worden verbeterd. Speciale aandachtspunten hierbij zijn de (consistentie van de) woordenlijst, de evenwichtigheid van de beschrijving van de stappen en ingesloten vakdomeinspecifieke informatie.

Een kleiner, doch zeer belangrijk punt is meer houvast te bieden voor verschillende type gebruikers in verschillende situaties.

Bijvoorbeeld: ook voor de modelleur die een bestaand, afgeregeld model gebruikt, moeten handvatten geleverd worden omtrent welke stappen hij of zij moet uitvoeren of in ieder geval moet controleren, en wat hij moet doen indien bij het opstellen van het model dat hij wil gaan gebruiken geen logboek is bijgehouden

Tot slot

Wij, de initiatiefnemers en opstellers van de norm, hopen met dit weerwoord meer duidelijkheid en begrip over nut en noodzaak van deze procesnorm te creëren. Ons inziens is er geen reden tot angst voor de norm. Wij denken dat een aantal problemen in modelstudies wel degelijk door de NEN-norm effectief worden bestreden.

Namens de initiatiefnemers en opstellers van de norm,

*Michiel Blind
Harold van Waveren*

Reactie van de auteur van 'Norm'

Ik begrijp de verzuchting van de initiatiefnemers (1) dat het handig is als we de consensus die er blijkbaar bestaat over de wijze van modelleren nu eens schriftelijk vastleggen. Bovendien (2) erken ik de problemen van afstemming tussen modellen, en (3) ben ik daarnaast een voorstander van elke actie die de kwaliteit van hydrologische modellen kan verbeteren.

We verschillen van mening met de initiatiefnemers over de rol die opwaardering van het Handboek GMP naar NEN-norm kan spelen bij het oplossen van problemen die we beiden zien.

Ad 1

Ik kan het Handboek GMP wel waarderen als poging om te bundelen van wat ons bindt. Voor de schriftelijke vastlegging van de consensus hoeft het Handboek niet tot norm te worden verheven. Sterker nog: zo'n opwaardering stelt veel hogere inhoudelijke eisen aan het Handboek, omdat het datgene wat zich buiten het Handboek bevindt buiten sluit.

Ad 2

Ik denk dat het Handboek geen oplossing is voor de afstemming tussen de modellen, juist omdat het Handboek met betrekking tot de te gebruiken technieken veel vrijheid bij de modelleur laat. Opwaardering tot NEN-norm is dan ook geen oplossing voor de afstemmingsproblemen, omdat het Handboek dat ook al niet is.

Ad 3

De vraag of opwaardering van het Handboek naar een norm bijdraagt aan de kwaliteit van hydrologische modelleringen is lastig. Om te beginnen praten we vaak over verschillende vormen van kwaliteit. Ikzelf ben nogal inhoudelijk, wil weten of de vraag van de opdrachtgever adequaat, voldoende nauwkeurig, en volgens de huidige stand van de techniek is beantwoord. Ik heb gemerkt dat een kwaliteitsfunctionaris daar een heel ander beeld bij heeft, en dat maakt

een eenduidige conclusie al bijna op voorhand onmogelijk.

Voor *mijn* begrip van kwaliteit sluit ik niet uit dat normering kan helpen, maar ik beleef het niet als het meest geschikte instrument. Ik zie zelf nog wel alternatieven, zoals bijvoorbeeld een onafhankelijke beroepsgroep-controle, omdat dat zich veel meer op de inhoud kan richten dan op de vorm. Dat biedt niet alleen ruimte om de uitschieters naar beneden af te wijzen, maar ook om de uitschieters naar boven toe te wijzen (zelfs als hiervoor bestaande en voorgeschreven vormen worden genegeerd): Medici, advocaten en notarissen hebben hier ervaring mee, en in zo'n rijtje zouden de hydrologen mijns inziens niet misstaan. Misschien zou het NHV-bestuur eens over een initiatief in die richting moeten vergaderen...

Al met al geloof ik dat een opdrachtgever er meer bij gebaat is zelf te mogen kiezen of hij/zij modellering volgens het Handboek GMP wil voorschrijven, dan gebonden te zijn aan een NEN-norm op basis van hetzelfde Handboek. Als het Handboek goed genoeg is, voert het zichzelf wel in. De reactie van de initiatiefnemers overtuigt mij niet van het tegendeel.

Harry Boukes

